

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**ФАКУЛЬТЕТ СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА**

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Програма та навчально-методичні матеріали до курсу

Харків, ХДАК, 2023

УДК 792:378.091.33-027.22

В 52

Друкується за рішенням науково-методичної ради
Харківської державної академії культури
(протокол № 9 від 29.03.2023 р.)

Рецензенти:

Заслужений артист України, старший викладач кафедри майстерності актора
Харківської державної академії культури

Кучин Павло Захарович

Заслужений працівник культури України, директор Харківського
академічного театру ляльок ім. В.О. Афанасьєва

Володимир Вікторович Решетняк

Укладач:

Заслужений працівник культури України, старший викладач кафедри
майстерності актора

Космін Леонід Георгійович

В 52 Виробнича практика : програма та навчально-методичні матеріали
для бакалаврів 4 курсу спец. 026 «Сценічне мистецтво», освітньо-
професійна програма «Акторське мистецтво драматичного театру і
кіно» факультету театрального мистецтва / М-во культури та інформ.
політики України, Харків. держ. академія культури, Ф-т сценічного
мистецтва, Каф. майстерності актора ; [уклад. Л.Г Космін]. — Харків :
ХДАК, 2023. — 21 с.

Навчальний курс «Виробнича практика» забезпечує формування теоретичних
знань і практичних навичок з виховання майбутніх акторів. Курс розроблено
для професійної підготовки акторів. Для викладачів, студентів, аспірантів.

УДК 792:378.091.33-027.22(073)

© Харківська державна академія культури, 2023 р.

© Л.Г.Космін, 2023

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ.....	4
АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	9
ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ.....	11
БАЗИ ПРАКТИКИ.....	12
ЗМІСТ ПРАКТИКИ	13
ФОРМИ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ.....	14
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	15
ФОРМА ДОКУМЕНТАЦІЇ	17

1. Загальна інформація про дисципліну

1	Назва дисципліни	Виробнича практика
2	Викладач	Космін Леонід Георгійович
3	Контактні дані викладача (роб.тел., емейл)	kosminlg@gmail.com
4	Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	Обов'язкова
5	Рік підготовки	4
6	Семестр	8
7	Лекції (год.)	-
8	Практичні (семінарські, лабораторні) заняття (год.)	-
9	Самостійна робота (год.)	240
10	Індивідуальна робота (год.)	—
11	Кількість кредитів	8
12	Загальна кількість годин	240
13	Види поточного контролю	усне опитування, перевірка теоретичних знань, перевірка практичних знань
14	Вид підсумкового контролю	залік – 8 семестр

2. Анотація дисципліни

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

Навчальна дисципліна «Виробнича практика» покликана допомогти студенту набути теоретичні та практичні знання з акторської майстерності та вміння використовувати її у творчій роботі в театрі. В процесі вивчення дисципліни студенти мають навчитися практики акторської майстерності.

2.2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Задля успішного оволодіння студентами програмою навчальної дисципліни "Виробнича практика» необхідним є розуміння міжпредметних зв'язків творчих дисциплін.

2.3. Мета вивчення дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Виробнича практика» є надання теоретичних та практичних знань з акторської майстерності, шляхів її розвитку, та вміння використовувати їх у творчій роботі в театрі. Закріплення умінь з фахових дисциплін, що є необхідною умовою підготовки висококваліфікованих фахівців.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Виробнича практика» є:

- долучити майбутніх фахівців до практичної роботи в театрі. При нагоді студент має сам виступити в ролі виконавця у виставі, повинен опанувати повною мірою практичні основи акторської майстерності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- систему безперервної театральної освіти в Україні та за кордоном;
- структуру вищої освіти сценічного мистецтва в Україні;
- специфіку неповної вищої освіти в структурі освіти театального мистецтва України;
- особливості підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» зі спеціальності «Сценічне мистецтво»;

- загальне правило опанування практичних основ акторської майстерності;

- правила самостійної навчальної роботи студентів спеціальності «Сценічне мистецтво», методику перевірки їхніх знань.

вміти:

- вільно орієнтуватися в структурі вищої театральної освіти в Україні;
- обґрунтувати власну думку щодо перспектив підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» зі спеціальності «Сценічне мистецтво» у ВНЗ I-II рівнів акредитації;

- застосовувати здобуті знання щодо специфіки викладання спеціальних дисциплін у практичній викладацькій діяльності;

- проаналізувати й об'єктивно оцінити самостійну роботу студента;

2.4 Завдання виробничої практики:

- вивчення і узагальнення досвіду роботи навчальних закладів культури і мистецтва згідно з обраною спеціалізацією;
- придбання навичок виконавської майстерності як актора драматичного театру та кіно;
- надбання студентами навичок організаторської і практичної роботи у театральному колективі;
- оволодіння на практиці методикою фахових дисциплін, методикою роботи над роллю
- підготовка до державних іспитів за спеціалізацією

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Здатність орієнтуватися у предметній області та розумітися на професійній діяльності. ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК13. Здатність визначати та реалізовувати поставлені завдання і взяті обов'язки. ЗК14. Здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень, домагатися морального і фізичного вдосконалення своєї особистості. ЗК16. Здатність к адаптації до нових ситуацій, переоцінці накопиченого досвіду, аналізу своїх можливостей. ЗК17. Здатність працювати в театральному колективі.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК8. Здійснювати вибір художнього твору (з подальшим його аналізом) для показу (демонстрації); визначати спосіб його інтерпретації.</p>
<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p>ПРН1. У процесі навчання та професійної діяльності набути концептуальні знання, включаючи певні знання сучасних досягнень в сценічному мистецтві та виробництві; ПРН2. Вміти критично осмислювати основні теорії, принципи, методи і поняття у навчанні та професійній діяльності; ПРН3. Бути здатним реалізовувати державний стандарт і навчальні програми;</p>

	<p>ПРН5. Вільно володіти основними положеннями теорії майстерності актора та професійною термінологією.</p> <p>ПРН9. Приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах розвитку театрального мистецтва;</p> <p>ПРН11. Креативно мислити відповідно до проблематики сценічного мистецтва, генерувати ідеї, бути рішучим у провадженні нових стратегій;</p> <p>ПРН14. Бути здатним вчитися упродовж життя, здатним до подальшого навчання з високим рівнем автономності;</p> <p>ПРН15. Бути відповідальним за професійний розвиток окремих осіб та/або театральних колективів;</p> <p>ПРН16. Бути здатним самостійно виконувати творчі завдання.</p>
--	--

Передумови для вивчення:

- мати специфічні творчі здібності та професійні фізичні данні, виявити відповідну фахову придатність.
- володіти професійними навичками актора драматичного театру і кіно
- виявляти обізнаність з термінології і літератури за фахом, а також володіти необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв.

Завдання виробничої практики:

- вивчення і узагальнення досвіду роботи навчальних закладів культури і мистецтва згідно з обраною спеціалізацією;
- придбання навичок виконавської майстерності як актора драматичного театру та кіно;
- надбання студентами навичок організаторської і практичної роботи у театральному колективі;
- оволодіння на практиці методикою фахових дисциплін, методикою роботи над роллю
- підготовка до державних іспитів за спеціалізацією

Професійні компетентності:

- здатність дотримуватися норм професійної етики
- здатність до професійної мобільності та уміння адаптуватися до нових завдань
- здатність до самоорганізації, критики та самокритики
- здатність застосовувати фахові знання на практиці
- здатність визначати індивідуальні потреби.

здійснювати вибір художнього твору (з подальшим його аналізом) для показу визначати спосіб його інтерпретації

- брати участь у громадських дискусіях стосовно питань з історії сценічного мистецтва, його актуального стану та тенденцій розвитку
- оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї сценічного образу.

Уміння:

- вірно розуміти завдання, що перед ними ставляться, на основі отриманої від викладача вербальної інформації;
- вірно виконувати на практиці отримане завдання за відведений період часу;
- запам'ятовувати (тобто фіксувати) отримане завдання та самостійно працювати над вдосконаленням техніки його виконання;
- застосовувати отримані знання у практичній діяльності;
- орієнтуватися у часі, просторі та ритмі, знаходити своє місце у просторі сцени;
- поєднувати мову або вокал у русі;
- вміння працювати в різних жанрах драматургії;
- вільно застосовувати основні принципи творчого розвитку сценічного мистецтва, намагаючись впливати на соціокультурні зміни;
- ефективно формувати комунікаційну стратегію;
- креативно мислити відповідно до проблематики сценічного мистецтва, генерувати ідеї, бути рішучим у провадженні нових стратегій;
- приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах розвитку театрального мистецтва;
- надавати фахівцям і нефахівцям інформацію, ідеї та власний досвід в галузі професійної діяльності;
- розробляти інноваційні технології в аспекті ,акторської діяльності, застосовувати їх на практиці, безперервно підвищуючи у цьому власну кваліфікацію;
- відповідати за налагодження гармонійних відносин у колективі;
- бути здатним вчитися упродовж життя, здатним до подальшого навчання з високим рівнем автономності;
- бути відповідальним за професійний розвиток окремих осіб та/або театральних колективів.

Комунікація:

- надавати фахівцям і нефахівцям інформацію, ідеї та власний досвід в галузі професійної діяльності;
- розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва;
- вільно застосовувати основні принципи творчого розвитку сценічного мистецтва, намагаючись впливати на соціокультурні зміни.

Автономія та відповідальність:

- відповідати за налагодження гармонійних відносин у колективі;
- бути здатним вчитися упродовж життя, здатним до подальшого навчання з високим рівнем автономності;
- бути відповідальним за професійний розвиток окремих осіб та/або театральних колективів;
- приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах розвитку театального мистецтва;
- бути здатним самостійно виконувати творчі завдання.

3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Студенти забов'язані:

- набути концептуальні знання, включаючи певні знання сучасних досягнень в сценічному мистецтві та виробництві;
- вміти критично осмислювати основні теорії, принципи, методи і поняття у навчанні та професійній діяльності;
- вільно володіти основними положеннями теорії майстерності актора та професіональною термінологією.
- здатність до самостійного навчання, нових методів дослідження, до зміни наукового і науково-виробничого профілю своєї професійної діяльності, до зміни соціокультурних і соціальних умов діяльності;
- здатність вільно користуватися українською та іноземною мовами як засобом ділового спілкування, активної соціальної мобільності;
- здатність використовувати на практиці навички та вміння в організації науково-дослідних, науково-виробничих робіт і творчих проєктів, в управлінні науковим і творчим колективом, впливати на формування його цілей, впливати на її соціально-психологічний клімат в потрібному для досягнення цілей напрямку, оцінювати якість результатів діяльності;

- здатність до прийняття відповідальності за свої рішення в рамках професійної компетенції;
 - здатність приймати нестандартні рішення, вирішувати проблемні ситуації;
 - здатність к адаптації до нових ситуацій, переоцінці накопиченого досвіду, аналізу своїх можливостей;
 - здатність надавати особистим прикладом позитивний вплив на оточуючих з точки зору дотримання норм і рекомендацій здорового способу життя
-
- здійснювати на практиці соціально значимі міжнародні, регіональні, обласні, муніципальні музично-театральні постановки, спрямовані на художньо-естетичний розвиток усіх категорій населення
 - розробляти інноваційні театральні проекти, здійснювати виконавсько-постановочну діяльність у сфері концертно-видовищних форм, та інших форм сценічної культури
 - використовувати досвід світового культурного надбання в акторсько-виконавській діяльності для задоволення художньо-естетичних потреб всіх категорій населення.
 - втілювати на науковій основі технологічного процесу соціально значимі міжнародні, регіональні і муніципальні вистави, театралізовані видовища, свята та інші форми сценічної культури.
 - брати участь в розробці і реалізації державних програм по збереженню і розвитку нематеріальної вітчизняної культури, її традиційних та інноваційних форм.
 - здійснювати самостійну науково-дослідницьку діяльність, керівництво науково-дослідницькою роботою наукових (творчих) колективів з питань вивчення теорії та практики сучасного музично-акторського мистецтва, театралізованих видовищ, свят, художньо-спортивних програм і інших форм сценічної культури; додаткової освіти дітей, що забезпечують організацію культурно-видовищних проектів для дітей, підлітків та юнацтва з використанням засобів культури і мистецтва, в освітніх закладах середнього професійного навчання і освітніх закладах додаткового професійного навчання по додатковим науковим програмам професійної перепідготовки кадрів культури і мистецтва.
 - розумітися на науково-методичному забезпеченні дисциплін, за якими здійснюється педагогічна діяльність: планування, здійснення навчально-виховного процесу, проектування, розробка та реалізація типових заходів, втілення авторських програм навчання і виховання
 - провадити стратегічний арт-менеджмент в галузі культури, мистецтва;
 - здійснювати керівництво діяльністю державних і недержавних організацій (установ), громадських об'єднань, що забезпечують створення театральних концертних видовищ і свят, та інших форм сценічного мистецтва
 - активно впливати на продюсування проектів, програм, акцій у сфері сценічного мистецтва.

- брати участь в громадських дискусіях, пов'язаних з питаннями розвитку сценічного мистецтва, культури та освіти, здійснення зв'язків з засобами масової інформації;
- брати участь в науковій експертизі інноваційних проектів з проблематики сценічного мистецтва
- вільно спілкуватися (як рідною, так і іноземними мовами) з фахівцями у сфері сценічного мистецтва (України та зарубіжжя), державної адміністрації та місцевого самоврядування, громадських організацій, представниками засобів ЗМІ тощо
- активно та ефективно використовувати інформаційні технології.
- презентувати високий теоретичний рівень знання та розуміння основних проблем сценічного мистецтва та виробництва в контексті сучасної соціокультурної ситуації
- демонструвати здатність до об'єктивної інформації під час масової комунікації.

4. Політика дисципліни

4.1. Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента; у випадку не відпрацювання студентом усіх передбачених занять за навчальною дисципліною до заліку він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані. Форму і час відпрацювання студент та викладач взаємопогоджують.

4.2. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході іспиту.

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням.

5. БАЗИ ПРАКТИКИ

Національний академічний драматичний театр імені Івана Франка, Харківський державний академічний український драматичний театр ім. Т.Г.Шевченко, Харківський академічний драматичний театр, Харківський академічний театр музичної комедії, Харківський обласний театр для дітей та юнацтва та інші провідні державні театри України.

Викладач – керівник практики від кафедри:

- на початку практики проводить інформаційні збори на яких інструктує студентів з техніки безпеки, ознайомлює з порядком отримання документації (направлення, програми, щоденники тощо), перелік яких встановлюється у наскрізній програмі практики студентів, з урахуванням специфіки підготовки за певною спеціальністю, освітньою програмою;
- надає консультації студентам щодо виконання робочої програми практики;
- ознайомлює керівників від баз практик з програмою практики й обов'язками, які покладаються на них;
- періодично інформує деканат факультету, завідувача кафедри, керівника виробничої практики від академії про проходження практики, вирішує з ними поточні питання;
- контролює виконання студентами правил внутрішнього трудового розпорядку, контролює ведення керівником від бази практики обліку відвідування студентами практики;
- здійснює підведення підсумків практики, дає оцінку роботі студента, складає звіт і надає його керівникові факультету; приймає залік з практики.

Під час проходження практики студенти зобов'язані:

- до початку практики одержати консультацію щодо оформлення документів (на конференції з практики або в індивідуальному порядку);
- своєчасно прибути на базу практики;
- вивчити і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- у повному обсязі виконати всі завдання програми практики; вести щоденник проходження практики;
- з дотриманням усіх вимог стандартів своєчасно оформити всі документи з практики у формі звіту і скласти залік з практики;
- проходити практику за термінами, визначеними в наказі по академії. Зміна терміну проходження практики з поважних причин або продовження терміну практики здійснюється за рішенням кафедри, узгодженим з деканатом і затверджується наказом по академії.

6. ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Під час практики студент-практикант повинен:

1. Розробити спільно з керівником практики індивідуальний план роботи;
2. Ознайомитися з методикою проведення репетицій провідних режисерів та акторів театрів м. Харкова та інших міст України;
3. Укласти план-конспект практики з вибраної фахової дисципліни на підставі плану роботи театру в якому проходить практику.
4. Самостійно розробити мізансцени однієї із сцен вистави з репертуару театру і зробити ідейно – тематичний аналіз.
5. Підготувати роль з вистави театру. Роль (за вибором студента-практиканта) погоджується з керівниками практики від театру та академії;
6. Зіграти обрану роль у театрі на глядача із запрошенням фахівців кафедри майстерності актора та керівників практики;
7. Після огляду вистави обговорити та затвердити кваліфікаційну характеристику студента-практиканта;
8. Підготувати та оформити необхідну звітну документацію.

Повсякденний облік роботи ведеться кожним студентом-практикантом у щоденнику в установленій формі. Достовірність запису у ньому підтверджує керівник від бази практики.

У залежності від особливостей бази практики керівник практики від академії конкретизує перелічені завдання кожному студенту.

На завершальному етапі практики проводиться круглий стіл, під час якого кожний практикант доповідає результати та аналізує діяльність базового колективу.

Повсякденне керівництво практикою здійснюється викладачами кафедри майстерності актора ХДАК та відповідальними, призначеними адміністрацією базового закладу культури, з яким складений договір

Практикант повинен відвідувати репетиції, вистави, заняття провідних акторів з метою ознайомлення методикою проведення роботи над роллю (пасивна частина практики); та приймає участь в проведенні репетицій – підготовка та участь у масових та епізодичних сценах (активна частина педагогічної практики).

Така форма проведення практики має за мету допомогти студентам оволодіти навичками акторської роботи з трупю театру, підвищити свою кваліфікацію у оволодінні фаховими дисциплінами, необхідними їм у подальшій акторській роботі у творчому колективі.

Підсумком практики є підготовка звітної документації, в якій повинен відбитися весь спектр акторської діяльності практиканта.

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

1. Індивідуальний план роботи студента-практиканта;
2. Щоденник практики;
3. Мізансценування та ідейно-тематичний аналіз сценічного втілення ролі;

4. Кваліфікаційна характеристика студента-практиканта;
5. Відео-фото документи вистави;
6. Звіт практиканта про виконання програми практики.

Документи повинні бути охайно оформлені, на стандартних аркушах, підшиті у папках.

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:
Залік — від 60 до 100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Антонович Д. Триста років українського театру, 1619-1919.- Львів, 2001
2. Барнич М. Майстерність актора: техніка "обману": навч. посіб. з майстерності актора (лекції та практ. заняття) – Київ: Ліра-К, 2016
3. Бобошко Ю. М. Режисер Лесь Курбас. Київ : Мистецтво, 1987. 187 с.
4. Бобошко Ю. М. Сьогодення українського театру / Ю. М. Бобошко – К.: Знання, 1971. – 45 с.
5. Борис, Ігор. Таїнство творіння актора та режисера [Текст] : науково-дослідницька монографія / Ігор Борис. – Харків : Друкарня Мадрид, 2020. – 224 с.
6. Брехт Б. Про мистецтво театру : збірка. Київ : Мистецтво. 1977. 244 с.
7. Брокетт О. Г. Історія театру : [посібник]. – Львів : Літопис, 2014
8. Брук Пітер. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр / Перекл. з англ. Я. Винницької та О. Матвієнко, післямова Б. Козака. – Львів, 2005.
9. Веселовська Г. І. Сучасне театральне мистецтво : навч. посібник – К.: НАКККіМ, 2014
10. Гротовський Є. Театр. Ритуал. Перфомер. / Є. Гротовський. – Львів: Факел, 1999. – 185 с.
11. Історія українського театру. У 3 т. / Л. Барабан та ін. ; НАН України, ІМФЕ ім. М. Рильського. Київ, 2009. 876 с.
12. Кисіль О.Г. Український театр: дослідження. – К.: Мистецтво, 1968
13. Клековкін О. Ю. Містерія у генезі театральних форм і сценічних жанрів : навч. посібник. – К. : КДІТМ ім. І.К. Карпенка-Карого, 2001
14. Коломієць Р. Театр Саксаганського і Карпенко-Карого. Київ : Мистецтво, 1984. 100 с.
15. Корифеї українського театру: Збірник / Упоряд., вступ., приміт. І. О. Волошина. – К.: Мистецтво, 1982. – 309 с.
16. Корнієнко Н. М. Лесь Курбас: репетиція майбутнього. Київ : Факт, 1998. 469 с.
17. Красильникова О. В. Історія українського театру ХХ сторіччя : монографія. Київ : Либідь, 1999. 208 с.
18. Крег Г. Про мистецтво театру. Київ : Мистецтво, 1974. 320 с.
19. Курбас Л. Філософія театру / Л. Курбас; упоряд. М. Лабінський; [ред. М. Москаленко]. Київ : Основи, 2001. 917 с.
20. Наконечна О. Детермінанти створення і втілення сценічного образу в театральному мистецтві: монограф. / О. Наконечна. – Одеса: Астропринт, 2006. – 248 с.
21. Паві П. Словник театру. Львів, 2006. - 640 с.

22. Садовський І. К. Мої театральні згадки. – К., 1956
23. уклад. І. О. Борис. Шлях до професії актора театру та кіно (відповідно до вимог ECTS): навч.-метод. посіб. з навч. дисципліни "Майстерність актора" для студ. 1-4 курсів спец. "Актор драм. театру та кіно". Х. : ХДАК, 2012

Допоміжна

1. Гринишина М. Театральна культура рубежу XIX–XX століть : Реалізм. Дискурс / Ін-т проблем сучас. мистецтва НАМ України. Київ : Фенікс, 2013. 344 с.
2. Єрмакова Н. Березільська культура : історія, досвід / Ін-т екран. мистецтва Нац. акад. мистецтв України. Київ : Фенікс, 2012. 512 с.
3. Коломієць Р. Г. Традиції, канони і новації українського театру. Початок XIX – початок XX ст. / Ростислав Григорович Коломієць; Ін-т проблем сучасн. мист-ва НАМ України. – К.: Інтертехнологія, 2008 – 135 с.
4. Корнієнко Н. Український театр у переддень третього тисячоліття. Пошук (Картини світу. Ціннісні орієнтації. Мова. Прогноз). – К. : Факт, 2000.160 с.
5. Миленька Г. Д. Історія зарубіжного театру (від Античності до Просвітництва: [навч. посібник]. – К. : Вид-во Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова, 2007
6. Нариси з історії театального мистецтва України XX століття : Акад. мистецтв України, Ін-т проблем сучас. мистецтва. Київ : Інтертехнологія, 2006. 1054 с.
7. Проскураков В. Архітектура українського театру. Простір і дія. – Львів : Вид-во нац. ун-ту "Львівська політехніка", 2001
8. Український театр XX століття : антологія вистав / Нац. акад. мистецтв України, Ін-т проблем сучас. мистецтва ; за заг. ред. М. Гринишиної. Київ : Фенікс, 2012. 963 с.
9. Черкашин Р. О., Фоміна Ю. Г. Ми – березільці: театральні спогади-роздуми / Роман Олексійович Черкашин, Юлія Гаврилівна Фоміна.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури <http://lib-hdak.in.ua/>
2. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека <http://mtlib.org.ua/>
3. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка <https://korolenko.kharkov.com/>

9. ФОРМА ДОКУМЕНТАЦІЇ ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)

Здобувач вищої освіти _____

(ПІБ)

Кафедра _____

Спеціальність _____

Освітня програма _____

Освітній рівень _____

_____ курс, група _____

Здобувач вищої освіти _____

(ПІБ)

прибув на підприємство, організацію, установу

М.П.

« ____ »

_____ 20 ____ р.

Вибув з підприємства, організації, установи

М.П.

« ____ »

_____ 20 ____ р.

_____ (підпис)

_____ (посада, ім'я та прізвище відповідальної особи)

**Відгук осіб,
які перевіряли проходження практики**

**Висновок керівника практики від кафедри
про проходження практики**

Дата складання заліку «__»_____20__р.

Оцінка:

за національною шкалою _____

(словами)

кількість балів _____

(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від кафедри _____
(підпис) (ім'я та прізвище)